

Den Grønne Omstillingsrapport 2022

Miljø- og klimaudvalgsmødet den 10. januar 2024

Grøn Omstillingsrapport

Formidler klimaregnskabet i på en let måde, i billeder og to cases.

- Ny visuelt univers for Grøn2030, som skal understøtte den forstærkede indsats på hospitalerne - 2030 CO2 målsætning
- 2022 rapporten afspejler den struktur for Grøn2030, der var gældende i 2022, men som netop er under forandring

Grøn omstilling 2022

Region Hovedstaden

Mindre forbrug og grønne løsninger er fremtiden

2022 var året, hvor hele samfundet – også sundhedsvæsenet, skulle tilbage på sporet efter Covid-19 pandemien. Men netop som alt begyndte at lysne, startede krigen i Ukraine med vidstrakte og alvorlige konsekvenser for det ukrainske folk først og fremmest. Men de økonomiske konsekvenser ramte også Danmark og Region Hovedstaden med generelt højere priser. De fleste husker nok efteråret 2022, hvor især energipriserne steg så voldsomt, at det kunne mærkes hos de fleste danskere – det kunne det i høj grad også i en stor, energitung organisation som Region Hovedstaden.

HOSPITALERNES PRODUKTION

En virksomheds forbrug afhænger af produktionen. For en vindmøllefabrik vil eksempelvis elforbruget og affaldsproduktionen stige, når der produceres flere vindmøller. For hospitaler er det mere komplekst at måle produktionen (eller aktiviteten), som jo består i at behandle patienter.

Det bedste tal regionerne har for antal og typer af behandlinger er DRG-tallet som står for "diagnose relaterede grupper". DRG-tallet udtrykker værdien af de forskellige behandlinger. Derved bliver det et indirekte udtryk for aktiviteten. Hospitalernes aktivitet er i 2022 steget med 0,3 % i forhold til 2021. Aktiviteten er siden 2013 steget med samlet set 8 %.

I denne rapport giver vi et overblik over, hvordan det står til med de prioriterede indsatser på områderne energi, transport, økologi og køkkendrift, spildevand, affaldsressourcer samt bæredygtigt forbrug i vores klima- og miljøprogram Grøn 2030. Som noget nyt er årets rapport udvidet med en beskrivelse af to vigtige, nye områder, som vi medtager fremover i klimaregnskabet, nemlig bæredygtigt byggeri og medicinske gasser.

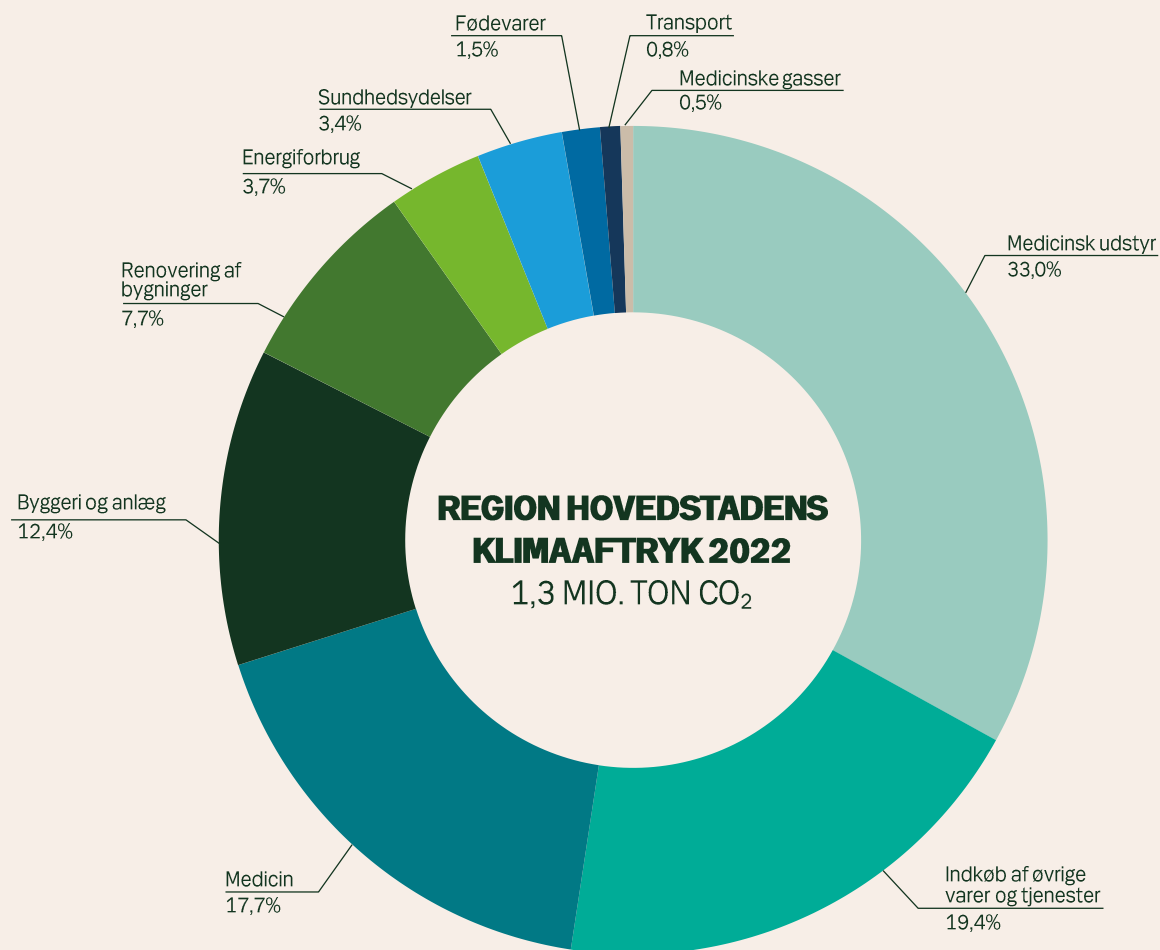
Vores store organisation med omkring 44.000 medarbejdere havde i 2022 et samlet klimaaftryk på cirka 1,3 millioner ton. Regionsrådet vedtog i august 2023 at nedbringe regionens samlede klimaaftryk med 50 % inden 2030. Det betyder, at vi i fremtiden skal bruge mindre, bruge længere og bruge grønnere.

I år er der foretaget nye beregninger af CO₂-udslip fra energi, transport, medicinske gasser og fødevarer. De øvrige kategorier vil blive beregnet i klimaregnskabet for 2023.

I denne rapport kan du læse to inspirerende historier om, hvordan vi arbejder med grøn omstilling i praksis på hospitalerne. Den ene case handler om, at Region Hovedstaden stiller nye miljøkrav i vores udbud, for at skære ned på brugen af engangsprodukter og dermed reducere CO₂-aftrykket. Et eksempel på dette er overgangen fra et kirurgisk engangsinstrument til et, der kan bruges mindst 300 gange.

Den anden case handler om, hvordan vi kan reducere klimabelastning og ressourceforbrug i byggeprojekter ved at genanvende materialer fra gamle bygninger.

Rigtig god læselyst.

MÅLSÆTNINGER

1

Reducere CO₂-udledningen fra energiforbruget med 70 % i 2025 i forhold til 2013 (i 2022 var reduktionen på 66 %).

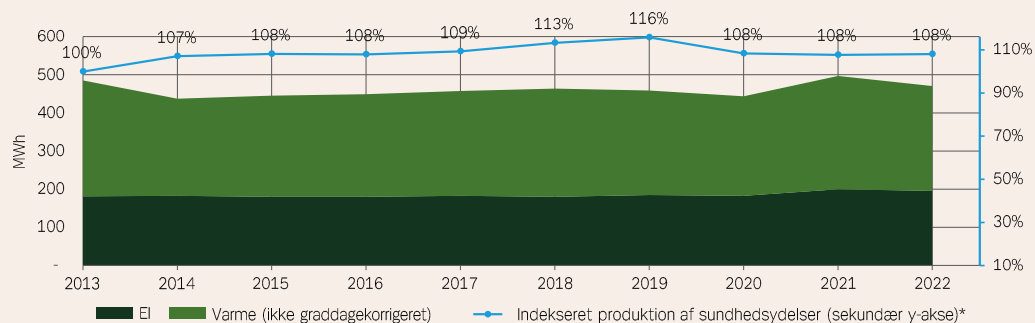
2

Tilstræbe et fossilfrit energiforbrug i 2030 og fossilfrit energiforbrug i 2035.

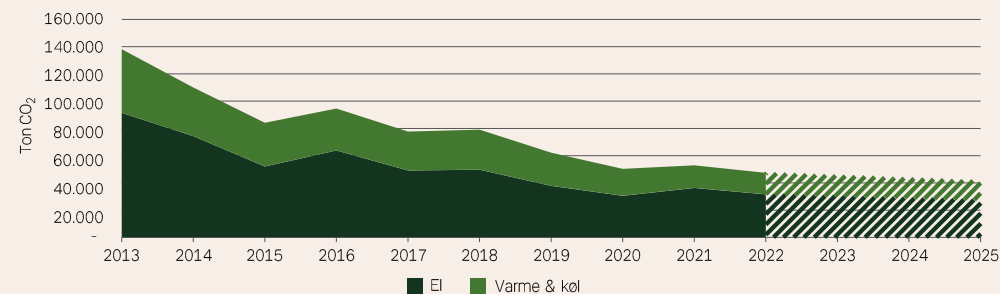
3

Reducere energiforbruget med 65.000 MWh i 2025 ved energieffektiviseringer i energiprogrammet.

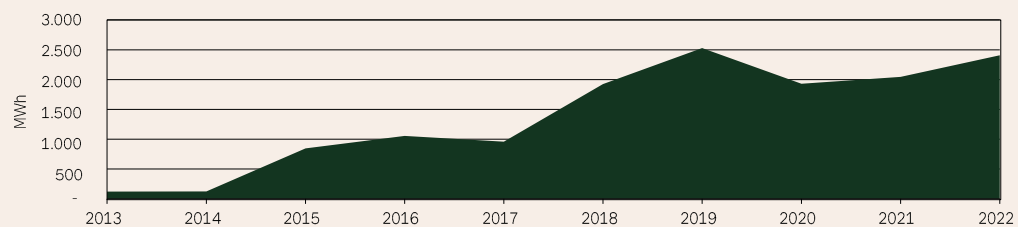
ENERGIFORBRUG

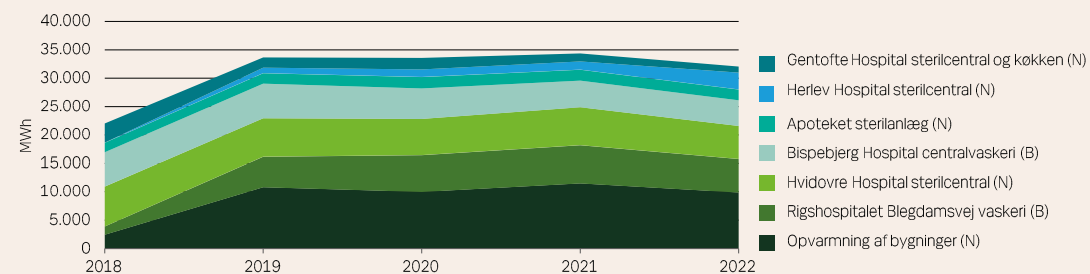
CO₂-UDLEDNING FOR EL OG VARME

SOLCELLEPRODUKTION

FORBRUG AF NATURGAS (N) OG BYGAS (B)

Nye miljøkrav skal få sundhedsvæsenet til at bruge færre engangsprodukter

Klimaaftrykket for indkøb og forbrug står for 95 % af Region Hovedstadens samlede udledning – det skal sænkes. Derfor indfører regionen nye miljøkrav i sine udbud for at skære ned på antallet af engangsprodukter i sundhedsvæsenet.

I oktober 2022 skete der noget banebrydende i Hillerød. Det har lignet enhver anden arbejdsdag, hvis man gik en tur ned ad de karakteristiske røde murstensgange på Regionsgården. Men i Koncernindkøb, Center for Økonomi, har Yakup Demirtas og Det Grønne Team sat gang i arbejdet med at udarbejde nye miljøkrav, der skal sikre markant færre engangsprodukter i sundhedsvæsenet – og det kommer til at få stor betydning for klimaaftrykket.

For at forstå hvor vigtigt det er, skal man vide, hvor stort klimaaftrykket fra indkøb og forbrug i Region Hovedstaden er. Over 95 % af regionens samlede klimaaftryk kommer fra indkøb og forbrug af blandt andet medicin, medicinsk udstyr, it-udstyr, byggematerialer, engangsprodukter til patienter og en hel masse andet.

Alt det regionen køber, købes gennem store udbud, som virksomheder byder ind på. Selv om Region

Hovedstaden i mange år har arbejdet med bæredygtighed, er mange udbud blevet vundet af engangsprodukter, da der i udbuddene ikke var stillet konkrete krav om, at produkterne skulle kunne bruges flere gange.

De mange engangsprodukter kan virke som en nem løsning, men de fylder markant i regionens samlede klimaaftryk. Skal regionen nå sin målsætning med CO₂-reduktion, er elbiler og solceller derfor ikke nok – forbruget af engangsprodukter skal ned. Det skal nye miljøkrav være med til at sikre, og i oktober 2022 sendte regionen et nyt udbud, der var et af de første med de nye krav.

”

Hele fundamentet i udbuddet er, at vi stiller nogle obligatoriske miljøkrav, som leverandørerne skal leve op til. Og så er der nogle konkurrencekrav, som de får point for at opfylde. Jo flere point de får, jo større er chancen for, at de vinder udbuddet.

YAKUP DEMIRTAS
CATEGORY MANAGER

Genanvendte byggematerialer giver mere bæredygtige byggerier

Ved at genanvende materialer fra eksisterende bygninger, når der skal renoveres eller bygges nyt, går Region Hovedstaden nye veje til gavn for klima og miljø.

Man ser dem med det samme, når man bevæger sig ind på Børne- og Ungdomspsykiatrisk Centers område på Nordstjernevej i Glostrup – de små, gule huse, der dominerer området, ligger nøje placeret blandt de mange høje, grønne træer. Det giver en følelse af ro og orden. Statshospitalet i Glostrup, som det hed dengang, blev indviet i 1960 og er tænkt som et sted, der skal føles hjemligt og behageligt for patienter.

Der er sket meget på sundhedsområdet siden 1960. Og de gamle bygninger svarer desværre ikke længere til de behov, som Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center har i dag og vil få i fremtiden. Derfor overlever Region Hovedstaden nu at renovere en del af de gamle bygninger på Nordstjernevej samt udvide dem med nye og mere tidssvarende bygninger. De nye bygninger, kaldet Nordstjernen, skal også samle alle børne- og ungepsykiatriske senge på matriklen i Glostrup. Det giver en ny udfordring. En ting er at bevare bygningernes æstetik og områdets udtryk – men det er samtidig nødvendigt at tage højde for ressourcer, miljø og klima. Og det er netop her, at Region Hovedstaden går nye veje for at sikre, at flest mulige byggematerialer bliver genanvendt.

Gule mursten fra Glostrup kan genanvendes

Marija Stamenkovic er seniorkonsulent og programleder for Bæredygtigt Byggeri i Center for Ejendomme i Region Hovedstaden. Hun er en af hovedkræfterne, der skal sikre, at regionen i fremtiden tager større hensyn til miljø og klima i byggeprojekter.

”Vi har, som en af Danmarks helt store bygherrer og ejer af over 2 millioner kvadratmeter bygninger, en vigtig opgave med at sikre, at gode genanvendelige materialer ikke går tabt og ender som affald under nedrivnings- eller renoveringsprojekter. I fremtiden skal vi renovere meget mere, end vi har været vant til. I de seneste årtier har det oftest været den billigste og nemmeste løsning at bygge helt nyt, men den tid er forbi. Vi skal bygge mindre nyt og renovere eksisterende bygninger i stedet, hvis det overhovedet kan lade sig gøre. Og når vi er tvunget til at bygge nyt, skal vi bruge bæredygtige og cirkulære materialer – meget gerne nogle, der stammer fra vores egne eller andres udtjente bygninger”.

”

Vi har, som en af Danmarks helt store bygherrer og ejer af over 2 millioner kvadratmeter bygninger, en vigtig opgave med at sikre, at gode genanvendelige materialer ikke går tabt og ender som affald under nedrivnings- eller renoveringsprojekter.

MARIJA STAMENKOVIC
SENIORKONSULENT

